

Mizeria în țara aurului

— Populația săracă la ușile milionarilor —

— Dela colaboratorul nostru special —

Brad

Mergând pe valea Crișului Alb, prin bogatul ținut aurifer al Bradului, cu cele mai productive mine de aur din întreg continentul nostru și se oferă privirilor cel mai izbitoare contrast între bogăția muncitorilor presărați cu aur și între sărăcia populației suferindă a acestui finit.

Pe coasta pleșuvă a dealului, în vîrful căreia țaranul muncitor a semănat cu greu un pumn de grâu, vezi păscând câteva capre, în jurul unei colibe acoperite cu paie, figuri de bărbați și femei cu fețele istovite de foame, de boale și de mizerie, goi, analafabeci și tuberculotici.

Drumurile de nestrăbătut, tina în „orașul” Brad până la brâu în toate anotimpurile anului, unde și unde un pământ arător, înămolit de vagioane de piatră de mină, aruncate zilnic în alvia Crișului de către uzinele „Societății Mica S. P. A.”

Pe lângă infestarea apei Crișului cu materii otrăvitoare, facându-o neutilizabilă vietilor, spălatului, pescuitului, canalizării etc. se adaugă creșterea continuă a altor producând inundații perpetue, nimicirea gospodăriilor, a seminăturilor etc.

Nici unde nu s-au înregistrat pagube mai enorme și o inundație mai cutropoite, de cum au suferit orașul și ținutul Bradului.

Dacă cel puțin populația sărăcea compenziată din exploatarea bogată a aurului, care aduce aproximativ un venit lunar de 10 milioane lei Societății pe acțiuni Mica dela București!

Minerul, dela vîrstă de 14 ani de când intră în adâncimile mînei, până la 40 ani deoarece mai mult nu o poate duce, este într-o permanentă luptă și confișt cu „Werkul” pentru asigurarea traiului zilnic.

Suferă accidente, nu se găsește aur, Statul nu plătește aurul trimis, sau de mizerie mai ascunde nefericitul o petrică de un gram, este dat afară din lucru, pensiune de loc, pentru văduve, orfani niniș, li vezi pe bietii oameni, cărăduri pe la ușile dlor din direcție, cerând lucru la mină, cărând ajutorul pentru daunele suferite, pe la pretor, la cutare politician membru în consiliul de administrație și li se răspunde „mergeți la Dzeu”!

Iată o palidă icoană a stării economice-sociale din ținutul aurifer al societății numită și cei „12 Apostoli”!

Și acești Apostoli minciuni, cari an de an împart între ei sute de milioane din aurul scos cu sudoarea și cu prețul sănătății celor îstiovăi, — nu respectă nici legea.

Cumpărând când pe „Domnul Deputat”, când organele administrative, folosind protecția partidelui de putere, comit în dauna populației sărace, timide și neștiute, toate ilegalitățile.

Sub regimul trecut domnii Apostoli au fost amendări cu amenda-

bănească și cu închisoare, pentru folosința apei Crișului la Uzine, fără autorizație.

Au fost amendări și opriți a mai aruncă materialele otrăvitoare și fărămele pe Criș; au fost constrâni să-și facă rezervoare în acest scop și în fine obligați să plătească despăgubiri celor dăunăti prin inundații.

Nimic din toate acestea sau aproape nimic nu au realizat.

Am înțeles în trecut ca societatea acestor 12 Apostoli, cu reședință în Berlin, să-și fi băut joc de populația românească sub protecția ungurească, dar nu mai putem înțelege sfidarea bunului sămăt și a legalității, aici din partea unei conduceri centrale românești.

Ne întrebăm care este opera socială de bine și interes public pe care o înfăptuiește societatea de exploatare?

Spiraluri, drumuri, cooperative de consum pentru populația jinutului, vre-o bursă, unui fiu de miner român, o bancă poporala și a. m. d.?

Ori când populația alor douăzeci de comune de pe Valea Crișului Alb, năpăduite de exploatarea aurului — în interesul lor căjuia milionari, cari ne străpesc cu nortoiul străzilor din viteză automobilelor luxoase — își cauă dreptul și își apără avutul cu legătura, i-se strigă de sus „bolșevici”!

Vom transpun nevoie și cerearea de dreptate a locuitorilor din Zărindul nostru istoric în Parlament, Presă și în fața Justiției, pentru a îsprăvi odătă cu robia românilui în față lui, cu teroarea și abuzul apostolic al societății „Mica—12 Apostoli.”

G. D.

Un discurs semnificativ al dlui Benes

Praga. — Este viu comentat discursul pe care ministrul de externe Benes l-a ținut la congresul legionarilor cehoslovaci din Trenčín-Teplice. Vorbind de revoluția națională, el a declarat că, după părerea sa, ea nu este încă terminată. Lupta pentru independență tărei, a spus el, va fi grea și pe viitor. Statul trebuie să aibă o armată mai bună ca aceea din fosta monarhie austro-ungară. Interesele particulare și politice trebuie să cedeze pasul intereselor supreme naționale. În ultimii opt ani, Cehoslovacia a asumat un loc important în politica europeană pe baza programului ce și l-a propus Massaryk.

Față de aceste rezultate, a conchis d. Benes, recentele agitații a „partidelor opozitioniste” nu sunt decât un indiciu de furie nepoticioasă.

Marile serbări religioase dela mănăstirea Bodrog

Pelerinajul a 53 de comune cu peste 15.000 participanți — Preoții în fruntea credincioșilor. — Predicile de Sâmbăta seara. — Dumineca a oficiat P. S. S. Episcopul dr. Grigore Comșa al Aradului. —

Bodrog, 16 August

Serbările religioase anuale, la mănăstirea Bodrog, s-au bucurat în acest an de un fast adevarat impunător. Au asistat la aceste serbări peste 15.000 de pelerini, veniți din întreaga Dieceză a Aradului. Preoții comunelor celor mai departe au venit zile și nopti, în fruntea credincioșilor, dând ceea mai frumoasă pildă de înțelegere grelei misiuni pe care și-a aleș-o.

Comunele participante

Au participat la aceste serbări numeroși pelerini din Arad, precum și următoarele comune, cu preoții lor: Aliuș, Belint, Bolcani, Cenadul Mare, Comlăușul Bârnătean, Comlăușul Aradului, Călacea, Curtici, Dud, Fiscut, Felnac, Gruni, Igris, Ineu, Lunca, Lipova, Luguzău, Macea, Mândruloc, Măsca, Mocrea, Murani, Micălaca, Oțeaca, Pâncota, Pececa, Pesac, Pârnesti, Pil, Saravale, Șiria, Șimand, Sânciolul Mare, Siliindia, Soimus, Tauți, Vălcani etc. Deasemenea multe comune au adus corurile lor, dintre care remarcăm pe cele ale comunelor: Mândruloc, Felnac, Șiria și Bolcani. Excelentul cor „Armonia” dirijat de maestrul Lipovan, a sosit în seara zilei de 14 August.

Sosirea comunelor a fost înțâmplată de S. S. Arhimandritul Morușca, înconjurat de întreg clerul săfărător, precum și de acela al comunelor sosite mai înainte.

Programul desfășurării sfintelor serbări

Desfășurarea serbărilor religioase din zilele de Joi și Vineri s-au făcut conform programului, publicat în ziarul nostru, culmea lor fiind atinsă în ziua de Sâmbăta 14 August, când sosirea comunelor părea că numai are sfârșit. Serviciul divin al zilei de Sâmbăta a fost oficiat de către S. S. Arhimandritul Morușca, înconjurat de preoții deja sositi. La vesernie a căntat corul mixt din Șiria, de sub conducerea invățătorului Toconiță. Sâmbăta seara, în față unei mulțimi, care forma o mare de capete, au făcut predici preoții: Iosif Pascu din Mândruloc și Tomuța, din comuna Pârnesti; primul vorbind despre: „Datoriile creștinilor”, iar cel de-al doilea despre „Locurile sfinte”, ca unul ce le-a vizitat în persoană. Ambele predici au fost ascultate cu multă evlavie din partea auditorilor, cari păreau că nu se mai satură de atâtă istorie de înțelepciune.

Utrenia de Duminecă dimineață a fost oficiată de către neobositul arhier Morușca, înconjurat de peste 30 de preoți, răspunsurile corale fiind date de corul din Micalaca, condus de către țaranul Popovici. Sfânta Liturgie a fost oficiată de P. S. S. Episcopul Grigore Comșa al Aradului, înconjurat de S. S. Arhimandritul

Regina Maria despre țaranul român

Țaranul român nu cunoaște graba. În viață, el nu ține seama de timp. Obișnuit cu orizonturile fără de sfârșit, el nu se așteaptă nici odată să ajungă într-o singură zi la sfârșitul drumului său.

Carele vara, iarna săniile, se mișcă dealulungul drumurilor nesfârșit încet, cu o răbdare neobișnuită și resimțată.

Trase de cai mici și slabii, săniile alunecă pe zăpadă neegală; țaranul este pe jumătate ascuns printre buchile de lemn, cosetele de fan sau de porumb, pe care le transportă. El poate fi pictat atât în cojocul său, aspru de piele căpătășită cu blană, ca și vara în cămașă sa albă, cu pălăria sa de pâslă neagră cu margini mari, culcat alene pe cosetele de grâu aşezate din ce în ce mai sus spre fundul căruții, pe când boii trag din toate puterile, dar par tot atât de indiferenți ca și stăpâni lor față de lungimea drumului.

Boii aceștia au culoarea cenușie, sunt slabii, puternici, cu coarnele larg arcuite; ochii lor sunt frumoși și privirea le este aproape omenească.

De a lungul drumurilor, carele înaintează, unul după altul, într-un sir fără de sfârșit, printre nori de praf. La lăsarea noptii, boii sunt desjugați, carele trase la marginea sănțului, până când zorile amintesc conducătorilor lor că mai au multe poște de parcurs înainte de a ajunge la țintă.

Când plouă, tot praful se preface în noroi, drumul pare un râu.

Cu ocazia acestei întruniri de cărări unui comitet de experți de presă, Consiliul Societății Naționale decisese în cursul ultimei sesiuni să invite pe directorii majorilor agenții telegrafice să se întâlnesc la Geneva în cursul lunii August.

Geneva. — În vederea concărui unui comitet de experți de presă, Consiliul Societății Naționale decisese în cursul ultimei sesiuni să invite pe directorii majorilor agenții telegrafice să se întâlnesc la Geneva în cursul lunii August.

Cu toate că este o țară luminosă, România nu este o țară cu culori vii. Este o monotonie cenușoasă în orizonturile ei largi, în țărani ei îmbrăcați în alb, și în carele ei de lemn, primitive. În săni culoarea calilor și a boilor nu merge decât dela cenușu la alezan deschis, băind în bej astfel că totul pare a se topi în această brumă de vis care plutește asupra lucrurilor.

Numele apusurilor de soare transformă aceste nuanțe într-o minune de catori, într'un torrent de aur prodigios. Atunci, căpătă de fân se transformă în piramide arăzoare, păraiele devin colanuri de foc, iar fetele searbăde și obosite sunt înviorate de o strălucire neasemănătoare.

Oareace nici o organizație

de instituție sovietică nu poate primi invitațiunea, să oarece nici o organizare

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu poate primi invitațiunea

de agentie telegrafică să supuse

menuului comitetului de experți

nu

MISCAREA CULTURALĂ

Festivalul „Crucii Roșii”

Duminică 29 August va avea loc la Petriș un mare și frumos festival artistic, urmat de dans. Fondurile care vor resulta de pe urma acestui festival, vor fi destinate a mări fondului necesar construirii unui mare senatoriu filială „Crucei Roșii Arad”, cădare care se va ridică chiar pe domeniul Petriș și care va adăposti în el elevii și elevele coloniilor școlare arădane. Inițiatorearea acestei înălțătoare fapte, este cunoscută din Maria Botiș Ciobanu femeia pururea neobosită în alinarea suferinților celor slabii și neputincioși. Este tot odată subtilă poetă, care a scos, nu de mult, de sub tipar o carte de o deosebită concepție instructivă, intitulată „Scrisori către elevi”. Astfel de gesturi frumoase ne obligă la cire tuturor cetitorilor noștri, de a lăua parte la acest mare festival artistic, a cărui scop este atât de înălțător.

Corul „Armonia” — la Săvârșin

In după amiază zilei de Duminecă 29 August a. c. va avea loc în comuna Săvârșin un concert dat de corul „Armonia” din Arad, sub conducere d-lui Atanasie Lipovan.

Inainte de amiază, corul „Armonia” va lăua parte la serviciul divin.

Plecarea din Arad, Duminecă în 29 August, orele 4³⁰ a. m.

Serbarea din comuna Mândruloc-Cicir

Tinerimea română din comuna Mândruloc Cicir organizează, cu concursul oamenilor de bine din loc, în seara zilei de 22 August într-o din salele locuinței dului F. Anti din comuna Cicir o serbare, urmată de dans. Programul acestei serbări, va fi următorul: 1. „Imn creștin” cor condus de dl P. Cocioban. 2. Cuvânt de deschidere ** 3. „Cântec”, poezie de S. Coșbuc decl. de dl P. Cat. 4. „Vino vară”, cor condus de dl P. Cocioban. 5. Culiță Ciupuluțu”, dialog pred. de dnu N. Bozgan, P. Cocioban. 6. „Tot paure-i mai bine” poez. decl. de dl I. Pascu. 7. „Sărâna cu cântec” anedot de Speranță d. D. Rujan. 8. „Marșul batalionului rom.” cor cond. d. P. Cocioban. 9. „Domnul strajameșt. în tivile” monol. spus de dl P. Nedescu. 10. Poezie declamată de dl P. Cocioban. 11. „Colo'nvale”, cor cond. de dl P. Cocioban. 12. „Cântecul cocostului” dialog pred. de dnu P. Nedescu. D. Stoenescu, 10 minute pauză. 13. „O sedință comună” piesă în 2 acte. 14. Câlăuzerul și brâul jocuri, conduse de d. D. Stoenescu.

Propaganda culturală

Pe lângă Casa școalelor s'a înstituit o comisie consultativă care să facă propuneri de organizare a propagandei culturale bornite din inițiativa Statului și a indice dacă ar cere cei interesați mijloacele de sprinjire și de coordonare ale sfornărilor pornite le inițiativelor particulare în vechea acelaș scop.

In această comisie au fost numiți dñi: I. Simionescu, Tîica și M. Sadoveanu, membrii Academiei Române; Ralea, profesor universitar; Culea, Vianu, Popârcanu și Radu Cosmin, critori și propagandisti culturali. Comisia se completează cu administratorul și directorul culturii poporului din Casa școală.

Moartea lui martir al razelor X

D-rul Hall Edwards, pionier și lăstăr al razelor X, a început din iată noaptea trecută. Încă pe când e urmăreau primele experiențe ale razelor X, dr. Hall a avut de suferit amputarea brațului stâng și a patru degete dela mâna dreaptă. De îndată ce s'a putut servi de brațul și degetele artificiale, a continuat munca obținând surprizătoare dexteritate și în cete condiții.

In timpul războiului a servit ca idiogram și de atunci și-a continuat cercetările sănătății până a devenit imposibilă din cauza sănătăței complet sdrunca-

Un dicționar al limbii române

D. I. A. Candrea, profesor la Facultatea de Litere din București, a terminat „Dicționarul limbii române”, la care lucrează de mulți vremi.

Societatea „Cartea românească” a încheiat cu d. Candrea un contract, prin care-i plătește pentru prima ediție 500.000 lei.

Succesele unui român în Belgia

Ziarele belgiene relevă cu săfăcișie marele succes obținut de d-nă Elisabeth Makieva și d. Constantin Demaitre, cu ocaziunea prezentării piesei de teatru „Noaptea în Montmartre” la serbarele organizate în sala noastră „Hotel des Bains et de la Terrasse” din Spa.

Se aduce elogii d-lui Constantin Demaitre, de origină român, pentru felul cum a știut să interpreteze rolul principal.

O Biblie uriașă

Promotorii cruciadei Bibliei din Anglia au intenția să plimbe în Regatul-Unit o gigantică Biblie în manuscris pe care o posedează.

Și cum transportul acestui volum nu se poate face fără greutate, au construit un automobil special cu o platformă pe care vor pune un pupitru pentru aşezarea Bibliei.

Biblia aceasta, care poate fi văzută la sediul Societății de cruciadă, are într-adevăr 1.57 m. înălțime, lățimea sa este de 1.06 m. iar grosimea ei e de 0.25 m. Când este deschisă are 2.37 m. lățime.

Pentru legătul ei în marochin roșu au fost întrebuințate 12 piei mari de capră. Cartea are 175 foi de carton pe care s'a fixat textul manuscris al Bibliei.

I s-au dat proporțiile acestea pentru a aminti tuturor, locul pe care trebuie să-l ocupe Biblia în viața națională engleză că și în ceea particulară. Cartea aceasta, care ar fi cam prea voluminoasă pentru o bibliotecă, definește fără îndoială recordul dimensiunilor.

Bibliografie

A apărut „Spre alte orizonturi”, un elegant volum de critică politică-socială, datorită d-lui Sever Ispravnic, concetățean al nostru. Despre cuprinsul acestei cărți, vom reveni.

Impotriva intermediarilor

— Măsurile luate de ministerul de agricultură —

Ministerul de agricultură și domeniile a trimes o circulară tuturor consilierelor agricole din țară, prefecturilor și celorlalte autorități în legătură cu măsurile ce sunt de luate împotriva intermediarilor care cutrează sătele și însăși, buna credință a sătenilor-plugari și a cocaliaților agricultori.

Ministerul a dispus ca orice ceteră, care nu-i va fi prezentată spre rezolvare pe căile normale, sau direct de către cei interesati — să, fie pur și simplu respinsă.

In consecință, aceste autorități au fost rugate ca, de îndată, prin publicații căt mai întinse, să aducă la cunoștința celor interesati dispoziția unea către minister, cu recomandarea că, în viitor, orice reclamație are de făcut să o adreseze mai întâi organelor în subordine ce ministerul are în localitate — adică organelor regionale — care sunt îndatorate să dea toată atenția reclamațiunilor ce li se aduc și să le rezolve în limita competenței lor.

Prinși de agenții siguranței au dat o luptă disperată.

In lipsă de alte arme ei s'au servit de... unguri și de dinți cu cari au tăiat pe următori.

Duș la Siguranță și anchetați Stefanoff și Teacenco au declarat că au fost trimiși dela Moscova să implice diversele fracțiuni ale partidului comunist și să organizeze temeinic gruparea.

S'a descoptorit, la perchezia făcută la locuința lui Stefanoff, o mare sumă de bani, scrisori, mafise și broșuri ajătătoare.

După cum se știe, Stefanoff a fost condamnat, de consiliul de război, la 10 ani închisoare în contumacie, în procesul complotiștilor dela „Râpa Galbenă” din Iași.

In timpul procesului a reușit însă să dispară împreună cu alii tovarăși.

In timpul luptei ce s'a dat cu ocazia prinderii comuniștilor, Timotei Marin a reușit să dispară.

La perchezia făcută acasă la Stefanoff au fost găsite scrisori dela comuniști Marcel Paucker și Dobrogeanu-Gherea, cari, după cum se știe, au fugit și ei în timpul procesului comuniștilor și au fost condamnați în contumacie.

Deoarece înainte de a veni în Capitală, Boris Stefanoff a stat multă vreme în centrele principale din Ardeal, siguranța a trimis, acolo mai mulți comisari cari au ridicat dela sedile comuniștilor documente compromițătoare.

Păuliș, la 15 August 1926.

Notar com. CUPARESCU.

Tot excrocheria cu pașapoartele la Arad

Arad, 17 August

Am vorbit, în numărul trecut al ziarului nostru, despre excrocheria săvârșită de individul Rozsahegyi, în dauna locuitorilor Ioan Zerna și Gligor Zenghelei, cărora promițându-le procurarea unor pașapoarte de emigrare în America, le-a incasat suma de 16.000 lei. Excrocheria deși s'a săvârșit în bioul firmei „Chargems Réunis”, filială Arad, s'a crezut în primul moment că, conduceră acestei filiale, un oarecare Sigismund Fridmann, este strein de cauză, cu atât mai mult cu că pentru prestigiul firmei a achitat pagubășilor 5000 lei din suma incasată de Rozsahegyi. Am zis că s'a crezut în primul moment, deoarece cercetările organelor de siguranță din localitate au descoperit, în sarcina numitului lui domn, o excrocherie cu date ceva mai veche.

Prin luna Decembrie 1925 locuitorul Miculici Iosif din comuna Peica, s'a prezentat într-ună din zile în bioul soc. „Chargems Réunis” — condus pe atunci de functionarul Sig. Friedmann — în lipsa căruia a vorbit cu înlocuitorul său Cismaș Lazăr, cehându-i relații în privința emigrării în America. Numiul Cismaș dupăce a descris lui Miculici frumoasele perspective care lăstează în țara dolarilor, i-a promis scoaterea unui pașaport — atât pentru el că și pentru fiul său — care urma să fie recrutat cu clasa anului 1927, cerându-i în schimb suma de 15.000 lei. Miculici bucuros de aşa frumoasă afacere s'a și grăbit să achite binefăcătorului său suma de 2000 lei, restul urmând să-l preda la primirea pașapoartelor. In ziua de 28 Ianuarie a. c. Miculici a fost înștiințat printr-o scrisoare — de către Sig. Friedmann — să se prezinte imediat la Arad, urmând a pleca în America. Miculici prezintându-se la Arad numiul Friedmann i-a explicat că pentru el a putut scoate pașaportul, dar cu fiul său fiind chestia încurcată

După cele relatate până aci, ne întrebăm: oare ce măsuri vor lua autoritățile în drept contra acestor indivizi cari fac din gospodăriile noastre sărăcini, niste adevărate ruine? După căte știm, individul Rozsahegyi nu numai că este recidivist, dar în timpul căt era funcționar c. f. r., la bioul care lucra, a făcut să dispară actele militare a mai multor funcționari, pe care suntem siguri că le-a traficat după metoda pașapoartelor. Aducem la cunoștința organelor de siguranță și acest caz, pentru a se începe cercetări și în această direcție. — Rep —

Arestarea unor spioni sovietici în Capitală

In noaptea de Duminică spre Luni s'au făcut în Capitală două arestări senzionale.

D. inspector general Vladimirescu, dela Siguranța statului însoțit de d-nii inspector Stan Emanuel și subinspector Bănciuiescu, informații că fostul deputat comunist Boris Stefanoff cumnatul duii Racovski și Pavel Teacenco s'ar afla în București s'au dus, împreună cu mai mulți agenți, la locul indicat.

In adevăr, în dosul cimilitului Bellu, într-o grota care li se părea ferită de ochii Siguranței, cei doi de mai sus împreună cu Solomon Schein, studentul Timotei Marin și foarte mulți comuniști, tineri comuniști care lucrau în fiecare noapte.

Prinși de agenții siguranței au dat o luptă disperată.

In lipsă de alte arme ei s'au servit de... unguri și de dinți cu cari au tăiat pe următori.

Duș la Siguranță și anchetați Stefanoff și Teacenco au declarat că au fost trimiși dela Moscova să implice diversele fracțiuni ale partidului comunist și să organizeze temeinic gruparea.

S'a descoptorit, la perchezia făcută la locuința lui Stefanoff, o mare sumă de bani, scrisori, mafise și broșuri ajătătoare.

După cum se știe, Stefanoff a fost condamnat, de consiliul de război, la 10 ani închisoare în contumacie, în procesul complotiștilor dela „Râpa Galbenă” din Iași.

In timpul procesului a reușit însă să dispară împreună cu alii tovarăși.

In timpul luptei ce s'a dat cu ocazia prinderii comuniștilor, Timotei Marin a reușit să dispară.

La perchezia făcută acasă la Stefanoff au fost găsite scrisori dela comuniști Marcel Paucker și Dobrogeanu-Gherea, cari, după cum se știe, au fugit și ei în timpul procesului comuniștilor și au fost condamnați în contumacie.

Deoarece înainte de a veni în Capitală, Boris Stefanoff a stat multă vreme în centrele principale din Ardeal, siguranța a trimis, acolo mai mulți comisari cari au ridicat dela sedile comuniștilor documente compromițătoare.

Au avut loc chiar incidente între conducătorii acestei organizații și unii dintre patronii cari au refuzat acest lucru.

Ințâi deci fapte cari se petrec în văzul autorităților bulgare, care, garantă, vor declara că nu

sunt nimic din faptele comităilor

și că nu pot lăua măsuri cari le-ar

dori, din cauză că nu au suficiență armată.

Scrisori din Sibiu

Un proces interesant

— Dela corespondentul nostru special. —

In fața Consiliului de Răsboi al Corpului I Armată Sibiu, a venit spre judecăre în ziua de 9 August c. procesul Sublocotențului Petre Ilie și plutonier Băcu Constantin judecat și condamnat la căte un an închisoare de către Consiliul de Răsboi ai Corp. 5 Armată, pentru furt de materiale aparținând statului.

Consiliul era presidat de dl Colonel Bărbulescu iar fatoliul Ministerului public era ocupat de către dl Major Stănescu Emil prim comisar regal.

Banca apărării era reprezentată prin cele mai ilustre figuri ale baroului de Ilfov dnii advocați: Mihail Mora, colonel Homorceanu-deputat, părintele justiției militare și profesor N. Ionescu, avocat din Sibiu.

In cîtreoră ordonanțe definitive reiese că Administratorul sublocotenț Petru Ilie, contabil în materii al Atelierului de Confeție al C. S. A., urmând a preda magazinele cîrsei erau incorecte, în vedere plecării sale la Școala Specială și având o mare cantitate de postav cîkă economie, pune la cale, împreună cu ajutorul său plutonier Băcu o sustragere din acest postav. Profitând de ocazie când plutonierul Băcu era ofițer de serviciu și încredințându-i cheile de la magazia cu postav, acesta în timpul nopții scoate patru baloturi de postav, pe care le trimite la el acasă prin fieri soldați. Înălțarea face însă ca unul din soldați să fie prins de către sergentul de oraș din postul respectiv — și dus la poliție a făcut mărturisiri complete, descuprinându-se astfel intenția frauduloasă a autorului. Poliția returnând postavul, l'a trimis înapoi atelierului, statul nemai având nici-un prejudiciu.

Pentru acest fapt numită a fost dată în judecătă și condamnată de către Consiliul de Răsboi ai Corp. 5 Arm., ofițerul la un an de zile închisoare și destituire și plutonierul la un an închisoare corecțională.

Făcând recurs contra acestei sentințe, Consiliul de Rezvie al Armatei a trimis afacerea spre rejudicare la Consiliul de Răsboi al Corp. 7 Arm. Sibiu.

Procesul a fost fixat spre judecătă și condamnată de către inspector general Vladimirescu, dela

NICA PUBLICITATE

Român, caiță în branșă de fier și mixte, cauță aplicare, vorbește românește și ungurește. Tiutin Petru, Taipoș, Nr. 12. Județul Arad. 141

ROMÂNIA
Comitetul Școlar Județean Arad.
Nr. 812—1926.

Publicațione.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 9 Septembrie 1926, la orele 10 a. m. se va ține licitație publică cu termen scurt în localul Prefecturii județului, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparații la edificiile școlare din comunele Macea, Semlac, Șoimiu și Cicir.

In baza devizelor verificate de Serviciul tehnic al județului Arad, spesele de reparare sunt: la Macea 671.012 Lei, la Semlac 600.000 Lei, la Șoimiu 75.000 Lei, și la Cicir 158.000 Lei.

Devizele, condițiunile și planurile relative la acestea lăcrări se pot vedea în biroul Comitetului școlar județean la Prefectura județului, camera Nr. 34, și la comitetele școlare rurale din comunele respective în zilele de lucru între orele 10—13 din zi.

Ofertele se vor trimite separat de fiecare școală.

Licităținea se va ține în conformitate cu Legea contabilității publice (Art. 72—82) și condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte inchise și sigilate pe care concurenții le vor înainta Comitetului județean în ziua licitației ora 10.

Amatorii vor depune deodată cu oferte și o garanție de 6% la valoarea lucrărilor în număr sau în efecte de stat.

Arad, la 29 Iulie 1926.

Președinte:

Prefect: Secretar:
(ss) Boneu. (ss) V. Spătaru.

Dela Primăria comună Șiria.

Nr. 1730/926 Adm.

Publicațione

Primăria Șiria publică licitație publică pe ziua de 25 August 1926 ora 10 a. m. referitor la furnizarea alor:

- 8 (Opt) vagoane lemne de foc pe seama Primăriei, și
- 10 (Zece) vagoane lemne de foc pe seama școalei Primărie din loc.

Licităția se va ține conform celor prescrise în Art. 72—80 din legea contabilității publice.

Șiria, la 10 August 1926.

Notar: Primar:

(Indescifrabil) Gh. Măt.

143

Dela Primăria Comunală Șiria.

Nr. 1731/926. Adm.

Publicațione de licitație

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 25 August 1926 ora 10 a. m. vom ține licitație publică referitor la darea în întreprindere a următoarelor lucrări:

1. Renovarea și văruitul edificiului principal al Primăriei Șiria.
2. Renovarea edificiului Grădinei de copii Nr. 1.
3. Zidirea unui edificiu servind ca locuință bonei dela Grădina de copii Nr. 1.

4. Renovarea pivniței și closetului dela locuința notarului de dare.

Vadiul de 10% după prețul oferit se va depune în număr sau hărți de valoare la cassada comunei Șiria.

Licităția se ține în conformitate cu Art. 72—80 din legea Contabilității publice.

Șiria, la 10 August 1926.

Notar: Primar:

(Indescifrabil) Gh. Măt.

142

**DIRECȚIUNEA UZINELOR de GAZ
a orașului Arad.**

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de caloare finală, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncăruri, a călca rufe și a ne scăldă. Instalații necesare și montările le execuțăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciul Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc
comenzile etc.

**Atelierul de broderii, țesături
și cusături naționale
al dnei
Cristină Săbău**
Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

Confectionează: cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat assortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimări de mo-

dele pe pânză.

Tip: Rethy Succesor Arad.

Scolare

Condițiunile de admisire
în internatul școalei sup.
de comerț din Arad

Primum următoarele:

Internatul școlii sup. de comerț pentru băieți din Arad situat în cea mai plăcută parte a orașului în apropierea parcului, având instalații moderne ca lavoare-apăduct, lumină electrică, birou individual, paturi cu somieră etc. primește pentru anul școlar 1926/27 un număr de 60 elevi ai școlii comerciale. Înscrierile în internat se fac între 1—8 Septembrie. Elevii vechi promovați se pot înscrie și în cursul lunii August prin corespondență. Locuri nu se rezervă la nimeni. Taxa de înscriere este de 200.— Lei anual. Taxa de întreținere și de 15.000.— Lei anual, plătită în 5 rate anticipative de 3.000.— de Lei. Elevii interni vor aduce cu ei următoarele obiecte:

1 saltea, 2 perin, 1 plapumă sau dună, 2 cearceafuri de pat, 2 cearceafuri de păpomă, 4 fete de perină, 1 cuventură de pat (albă), 3 prosopape, 6 cămăși de zi, 3 cămăși de noapte, 6 pantaloni, 2 perchihi ghete, 1 pereche papuci de cameră, 6 perechi de ciorapi, 12 batiste, 1 farfurie adâncă, 1 farfurie lată, 1 lingură, furculiță, cuțit, 2 pahare, perie de dinji, perie de haine, perie de ghele, 2 lăcătu cheie pentru dulapul ce primește pieptene, perie de cap, ac, ată, (neagră și albă).

Elevii care au fost interni anul trecut vor coase cu arnici roșu pe toate rufuli numărul ce lău avut anul trecut, cei noi vor primi numărul la înscriere.

Înscrierile la școală se fac între 15—18 Septembrie a. c.

Direcționa Internatului.

Dela „Căminul Fetelor de Invățători”

In „Căminul Fetelor de Invățători” din Cluj se primește pe an. sc. 1926—27 cu întreagă înțrebirea (locuință, hrana bună, spălat, luminat, încălzit, baie, medic și medicină) 70 interne, de preferință fiicele invățătorilor înscriși membri ai Asociației Generale a invățătorilor din Ardeal, Banat, etc. și cari fiice urmează studii la vre-o școală secundară în Cluj.

Taxa de întreținere pentru an. scol. 1926—27 este fixată la: 12.500 lei pentru fiicele invățătorilor și 15.000 lei pentru fiicele acelor părinți, cari nu sunt invățători, 100 lei taxa de usaj și biblioteca pentru fiecare internat. Taxa de întreținere se va solvi în 3 rate.

Cereri pentru primire se vor înainta direcției căminului Cluj strada General Grigorescu nr. 2, cel mai târziu până la 25 August 1926, anexând următoarele: 1. Cărțană cassierului Secției Asociației Inv. din Ardeal, Banat, despre achitarea cotizației pe an 1926; 2. Copia certificatului, ori dovadă, că eleva a trecut cu succes clasa în anul școlar 1926—27 legalizată de dirigentele școalei din loc.

Devizele și valuta

Radar, 17 August 1926.

BURSA:

Zurich: Deschideres Inchideres

Berlin	123,20	123,20
Amsterdam	207,55	207,60
New-York	517,—	517,50
Londra	2514,—	2514,25
Paris	1412,50	1415,—
Milano	1700,—	1702,—
Praga	1531,50	1532,50
Budapesta	7225,—	7230,—
Belgrad	911,50	912,—
București	237,50	237,50
Varșovia	56,50	56,50
Viena	7320,—	7230,—

Valute:

Cerute Oferite

Napoleon	880,—	—
Mărți	52,—	—
Leva	160,—	—
Lire otomane	120,—	—
Sterline	1070,—	—
Francezi	740,—	—
Fr. elvețieni	42,50	—
Lire italiene	780,—	—
Drachme	2,60	—
Dinari	3,90	—
Doliari	220,—	—
Marca polon.	18,—	—
Cor. austri.	32,50	—
„ ungără	32,50	—
„ c-slov.	665,—	—

Stiri și fapte**Arestarea dir. fundației „Prințipele Carol” din Transilvania**

In urma unor denunțuri repetate, adresate parchetului Cluj, din urmă unor denunțuri autorizate a fost dat în judecata consiliului de disciplină CFR fiind acuzat de foarte mari și numeroase nereguli pe care le-ar fi săvârșit în timpul serviciului, când era șef al gării Curtici. Cerând relații — în această chestiune — autorităților superioare nu s'a confirmat cele afirmate mai sus, fără nici un fel de comentarii. Pe de altă parte avem informații, că numitul functionar, până la judecarea cauzei, i se va cere suspendarea din serviciul pe care îl îndeplinește astăzi, și unde, se spune, că ar continua să comită grave ilegalități. Fiind vorba de acuzarea unui functionar superior al instituției CFR credem că dă Constantin Canavea, directorul fundației „Prințipele Carol” din Arad este un om cu numele Pichler, care a obținut filiala din localitate, deși foarte mulți români revendicănd această favoare, au fost respinși fără nici un fel de motiv, de către dir. Moldovan, care s'a dovedit prieten numai al acelora cu care și-ar fi putut face evenuale afaceri. Credem că mersul cercetărilor începute, nu se va opri și se va rezvizi și activitatea dlui Orchis, despre care nu știm dacă mai este în serviciul fundației și care ne-a adus în orașul nostru — drept propagandă culturală — pe scenatorul Uferini, de pe urma căruia, credem că a beneficiat fără nici o aprobare și cunoștință a fundației culturale „Prințipele Carol”.

In această chestiune ne interesează și pe noi arădani, deoarece reprezentantul fundației „Prințipele Carol” aci în Arad este un om cu numele Pichler, care a obținut filiala din localitate, deși foarte mulți români revendicănd această favoare, au fost respinși fără nici un fel de motiv, de către dir. Moldovan, care s'a dovedit prieten numai al acelora cu care și-ar fi putut face evenuale afaceri. Credem că mersul cercetărilor începute, nu se va opri și se va rezvizi și activitatea dlui Orchis, despre care nu știm dacă mai este în serviciul fundației și care ne-a adus în orașul nostru — drept propagandă culturală — pe scenatorul Uferini, de pe urma căruia, credem că a beneficiat fără nici o aprobare și cunoștință a fundației culturale „Prințipele Carol”.

In urma unor întinse cercetări, compania de jandarmi Sibiu, a reușit să arresteze o bandă de țigani care se indeletnicea cu fururile și spargerile în comunele județului Sibiu. De existența acestei bande de spărgători, compania de jandarmi avea de mult cunoștință, în urma numeroaselor fururi și spargeri săvârșite într-o parte când într-alta a județului — însă hotăr operații cu atâtă dibăcie — încât facea imposibilă prinderea lor. — Dar în ultimul timp bandiții ieșind locuințele femeilor Ana Ițescu din comuna Vale și Elena Herta din Galciu, au fost simțiti de jandarmi, cari pornind în urmărirea lor au reușit să-i descorepe în pădurea Bârcul Roșu de lângă Săliște. Dar fiind favorizați de desul pădurii, au reușit să dispară trăgând focuri de armă asupra jandarmilor. Unul dintre bandiții însă, a căzut în mâinile jandarmilor cari supunându-l unui interrogatori, au reușit să obțină mărturisiri complete cu privire la întregă bandă.

Cu indicațiile date de acest bandit, jandarmii au reușit să prindă aproape întreaga bandă, care la interrogatoriile luate de către Compania de Jandarmi, au mărturisit un număr de 15 fururi și spargeri — săvârșite în diferite comune ale județului, și sunt indicii că numărul fururilor este cu mult mai mare.

Banda se compune din tiganii Covaci Niculae, Fiorela Ion, Tănase Ion, Stoica Trifan, Niculae I. Ursu, N. Ursu, Ilie Motan și femeia Gheza Sandor.

Ca actele dresate au fost înaintați parchetului.

Permisele sunt valabile pe minimul cinci zile. Fără locuință costă numai 4 mărci pe zi, pe minimul trei zile prânz și cină.

Reduceri de prețuri pentru călători. Societatea Dunăreană de transport pe apă din Viena a făcut și în acest an o reducere de 50% pentru vizitatorii Târgului de mostre din Lipsca, cari se pot legătura.

Deasemenea se retransportă fără taxă, după îndeplinirea condițiilor prescrise, mărfurile ce se vor expune la Târgul de mostre din Lipsca